

TELEGRAFUL ROMANU.

Tel-grafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care
două săptămâni cu adăusul Foisiorei. — Prenumer-
ația se face în Sabiu la expeditia "Joi", pînă
la a. r. poste cu bani gata prin scrisori fran-
cate, adresate către expediția. Pretul prenumera-
ției pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a.
iar pre jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 70.

ANULU XXIV.

Sabiu 214 Septembre 1876.

trăiește la parte Transilvania și pentru pro-
vincie din Monarhia pre unu anu 8 fl. ieri pre
o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, și terti
strenue pre unu 12 1/2, anu 6 fl.
Inseratele se plătesc pentru întâia ora
cu 7 cr. sirul, pentru a doua ora cu 5 1/2, cr.
și pentru a treia repetite cu 3 1/2, cr. v. a.

Majestatea Sea in Sabiu.

Dumineca dimineti'a pre la 5 ore
incepura a se pune in miscare totă
corporatiunile și demnitării din locu-
spre a intempińă pre Majestatea Sea
parte la gara parte in piat'a mare in
apropierea localitătiei, unde avé sa
descalcece Maj. Sea. Cetatea erá imbra-
cata in vestimentu festivu, flamuri de
multe feliuri fluturau in aeru, ghirlande
de flori si covore frumose decorau
casele, vre o trei porti de triumfu im-
provisate semnalau stradele pe unde
avé sa tréca pré inaltulu óspe cu
suit'a sea.

Punctu la 7 ore dimineti'a Maj.
Sea a sositu cu trenu separatu de
curte la gar'a de aici. Ací asteptá so-
sirea Majestătiei Sele Escel. Sele bar.
Ringelsheim com. gen., Archiepiscopulu
si Metropolitulu Mironu Romanu, Me-
tropol. Ioanu Vancea, Episcopulu Mich.
Fogarassy, Ioanu Metianu, Mich. Pavelu
si Dr. Victoru Mihaly, super. Dr
Teutsch, primariulu cetătiei Gobel si
alti capi civili si militari. Indata, com-
pania de onore dela regimentulu Nr.
31 postata pre peronu cu musica si
stegu presentă arm'a si music'a intonă
imnulu. Majestatea Sea erá in uniforma
de generalu de cavaleria (husari).

Dupa ce parasira si cei din suita
vagónele comitele supremu Fr. Wächter
bineventă intr'unu discursu patrioticu
pre Majestatea Sea. Maj. Sea a res-
pusu in terminii cei mai binevoitori.
Majest. Sea conversa apoi cu episco-
pulu Fogarassy, metropolitii Romanu
si Vancea in limb'a magiara, cu su-
perintendentulu in limb'a nemtiasca.
Asemenea si cu alti din cei de fatia
facendu alusiuni la tempulu dinainte
de 24 ani de cându fu ierăsi in Sabiu.

Dupa aceste s'a pusu in miscare
convoiulu intregu spre cetate. Mai in-
tâiu lu intempińara calaretii rasinarenii
pre Maj. Sea cu „sa traiasca.“ Sosindu
in strad'a Gusteritieei cei dintâiu din-
tre meseriasi erau romanii (sodali) cu
stegul lor, cari inca intunecara cu
sa traiasca totă hochurile din pre-
giurulu lor. Convoiulu se misca pre
strad'a Gusteritieei, Ognei, piat'a mica,
piat'a mare. Aici erau gremiurile dela
dicasterii si preotimea si acesti'a in-
tempinara cu sa traiasca pre Maj. Sea.

Dela 11 ore incepndu Majestatea
Sea s'a induratu a primi diferitele
corporatiuni bisericesci: a bisericei
româno-catol. condusa de Esclentia
Sea Episcopulu Fagarassy, a bisericei
gr. catolice condusa de Escel. Sea
Metropolitulu Vancea si a bisericei
greco-orientale condusa de Esclentia
Sea Metropolitulu Mironu Romanu,
a bisericei evangelice sub con-
ducerea superintendentului Dr. Teutsch,
a generalitatii a statului majoru, a
comitatului Sibiuului, a magistratului
si a representantii cetătiescii; mai
departe a deputatiunei cetătiei Brasov-
ului a ctului Turdei Muresului, a
cetătiei Muresu-Osiorheiului, a Clu-
siului, a oficielor si institutelor. Cu
ocasiunea acésta Esclentia Sea Par.
Arch. si Metropolitulu Mironu Romanu
a n u l u a intempińatu pre Majestatea
Sea cu urmatorele cuvinte rostita in
limb'a statului:

Majestatea Cesara si Apostolico-Regesca,
Pregratióse Dómine!

Biseric'a greco-orientala româna
din Ungaria si Transilvania grăbesce cu
cea mai adunca supunere omagiala si
cu o bucuria purcésa din gratitudinea
inimei a bineventă pre Majestatea
Vóstra astazi, cându Ve indurati pré-

gratosu a fericí metropolea bisericei
nóstre nationali cu prea'nalt'a cercetare.

Bucuri'a acésta este indreptatita;
pentrua abstragundu dela ingri-
rea parintescă, ce o portati pentru
fericirea tuturor poporilor Maie-
statei Vóstre, — biseric'a greco-orientală
româna senguru numai Maiestatei
Vóstre are de a multiam in semtiuri
de gratitudine, ca metropoli'a nóstra
nationala romana reclamata de impre-
giurări s'a instituitu pe base mai noué
si mai firme; gratie si ingrigirei pa-
rintiesci ai Maiestatei Vóstre avemu de a
multiam, ca biseric'a nóstra e subven-
tionata dela statu, si ca are unu or-
ganismu internu, care unesc in sine
mai totă condițiunile desvoltării ul-
teriori si ale culturei pe base religiose.

Coreligionarii mei, preoti si mi-
reni, cari la acésta di de bucuria a-
cursera aicia din tienuturile mai de
aprope si mai indepartate ale provin-
ciei nóstre metropolitane, si ai că
ror'a fruntasi éta stau cu supunere
omagiala naintea fetiei Maiestatei
Vóstre, — dau viua marturia despre
acea: ca toti creditiosii bisericei gr.
or. romane suntu cáttra Maiestatea Vó-
stra si cáttra intrég'a préinalta casa
domnitória, cu unu cultu de pietate
ereditu dela stramosii sei, cu creditia
neclatita si cu alipire tenace, si ca a-
cestea atribute principali ale virtutilor
cetătiescii le voru pastrá cu
fidelitate intre totă impregiurările.

Cându dar' depunem la picio-
re Maiestatei Vóstre, preagratosului
Domnu si Rege alu nostru, celea mai
profunde omagie si alipirea fidela a
bisericei greco-orientali române, si
cându ni luámu voia a recomandá bi-
seric'a nóstra si de ací incolo prégra-
tiósei ingrigiri parintesci ai Maiesta-
tei Vóstre, — repetindu precările nóstre
de totă dilele, rogámu pre Im-
peratulu Ceriurilor: ca pre Maiesta-
tei Vóstra si pre préinalta casa dom-
nitória sa ve tien la multi ani in cea
mai buna sanetate si multiamire, spre
fericirea creditioselor popore ale
Maiestatei Vóstre! (In limb'a româna:) Sè
traiésca Maiestatea Sa Regele nostru!

Maiestatea Sea au respunsu:

Espresso omagieloru si alipirei

D-vóstre o primescu bucurosu.

Intre impregiurările cele grele a
tempului presentu chiamarea preotimei e
cu atâtu mai ponderosa si sum deosebitu
multiamitudo déca clerulu românu transilva-
neanu, implindu-si cu zelu chiamarea
sea, se straduiesce a intari pre credin-
ciosii sei in credintia cáttra tronu si
patria, in armonia fratiesca si respecta-
rea legei.

Dorescu cu tota sinceritatea că ac-
tivitatea D-vóstre in privint'a acésta sa
fia coronata de celu mai bunu succesu
in totu tempulu. Puteti contá, siguru, la
recunoscint'a si sucursulu Meu pre ter-
nulu acesta.

Dupa acestea au urmatu numai de
câtă audiente insinuate.

Dupa media-dí a cercetatu Maj-
estatea Sea casarm'a cavaleriei si a ar-
tileriei; de ací a trecutu la spitalulu
garnisonei, unde Majestatea Sea a visi-
tatu pre soldati bolnavi, cu care oca-
sionea s'a induratu a schimbá cuvinte
cu mai multi soldati si in limb'a ro-
mâna a visitatu si depositulu afitoriu
acolo; mai departe s'a induratu prea
gratosu a cercetá atunci manastirea
calugaritelor franciscane in institu-
tulu de fete, festivitatea arangiata de
societatea de tragere la semnu a ce-
tatienilor, unde a petrecutu mai o

jumetate de ora intre tragatori, dându
insusi Majestatea Sea 2 pusicaturi la
tienta; dupa acésta, de-si daduse o
plóia, a asistat la productiunile pom-
pierilor unde si-a esprimatu indestu-
lirea pré inalta cu acésta institutiune.

La 6 ore a fostu prândia la care
au fostu intruniti Escel. Loru Episcop.
Fagarasy, Metropolitulu Romanu, Me-
trop. Vancea, F. M. L. Bar. Ringels-
heim, F. M. L. Bar. Drechsler, Super-
intendentulu confesiunii evanglice
augustane Dr. Teutsch, comitele Wächter,
general-majorulu Kopfinger, primariulu
cetătiei: Gobel, colonelulu Krzisch,
Scudier, Bar. Urach'a si Dobner.

La 7 ore a fostu cetatea intréga
iluminata; in decursulu acestei ilumi-
natiuni imposante, Majestatea Sea in-
sociu de ministrulu Wenckheim a
facutu un'a preumblare pre stradele
principale ale cetătiei si fu petrecutu de
aclamatiunile insufletite a le publicului.

In 11 Septembre n. Maiestatea
Sea s'a induratu a asiste la revist'a
trupelor, cu care ocazione si-a es-
primatu préinalt'a multiamire asupr'a
atitudinei distinsa si asupr'a capabili-
tătiei de manevrare a trupelor.

Dupa amédi s'a induratu Maiesta-
tei Sea a onorá cu prea inalt'a Sea
visita orfanotrofiulu Teresianu, insti-
tutulu alienatilor si spitalulu Fran-
ciscu-Iosefinu, a cărui pétra fundamen-
tale o puse Maiestatea Sea inainte cu
24 ani, si a asiste apoi la esamenulu
din scol'a cadetilor.

In institutulu Teresianu, unde se
afla si Esclentia Sea episcopulu ro-
mano-catolicu dela Alb'a-Iuli'a Dr. Fo-
garassi si elevii institutului formandu
spaliere, Maiestatea Sea fu primitu cu
onagiulu cuventu si cu unu cuventu
patrioticu de cáttra directorulu Ant.
Colossy, ér' la institutulu alienatilor
de cáttra Dr. Stef. Szabó si la spita-
lulu Fr. Iosefinu de Dr. Tellmann.
Maiestatea Sea visitandu cu deame-
runtul aceste institute si-a esprimatu
prea inalt'a multiamire.

La 5 1/2 ore Maiestatea Sea s'a
induratu a primi deputatiunea din Ro-
mani'a, care condusa de ministrulu
Bratianu a venit sa salute pre inaltulu
monarchu in numele principelui Carolu.

La prandiul de curte la 6 ore a fostu
membrui deputatiunei din Romani'a,
episcopii: Pavelu, Metianu si Mihali;
superintendentulu unitarilor Iosifu
Ferencz comitele supr. alu Treisca-
nelor si Brasovului Szentiványi, pri-
mariulu din Clusiu Al. Simon, si comitele
supremu alu comitatului Muresiu
Turd'a.

Sér'a a urmatu o serenada de fa-
cli imposanta.

La primirea deputatiunei carea
a presentat program'a Majaste-
tei Sea adresà lui Schreiber cu-
vinte gratiose asupr'a conductului de
facle, care a succesu, si se informà
dela prof. Bell asupr'a stărei reunii-
nei de cantu.

Dupa predarea programei reuni-
onea de cântari, acompaniata de cap-
ela cetătiei, esecută două cânturi cu
precisiunea cunoscuta si apoi esclamà
Dr. Lindner cu glasu puternicu si sonorul,
cătu se audí pe intrég'a piat'a: „Ma-
jestatea Sea cesara si reg. apostolica
Franciscu Iosefu I, prea gratiosulu no-
stru Domnu si Rege sa traiésca!“ Unu
„sa traiésca“ prelungit resună la
aceste cuvinte dela mille de privitorii
ce ocupau omu de omu intréga piat'a;
totu odata se iví cifr'a numelui Ma-
jestatei Sele in stralucirea luminósa

a facielor grecesci ce togm'a se aprin-
sesera in midiloculu faciariilor si cap-
ela militara esecută imnulu poporului.

Majestatea Sea a avutu placere
la conductulu de facle, căci a statu
la feréstă pâna ce s'a terminat seren-
ada bine arangiata si esecutata in
ordinea cea mai buna.

Marti in 12 Septembre Maiesta-
tei Sea asistă la manevrele intre Sabiu
si Cristianu, dela cari reintórse
pre la 1 1/2 ore. Dupa o pauza mica
Maiestatea Sea accompagniatu de mini-
strulu Wenckheim, adjutantulu gene-
ralu FML. baronu Mondel, de unu ad-
jutantu de aripa, de comitele supremu
Wächter si de primariulu cetătiei Gi-
bel visită mai intâiu gimnasiulu de
statu. La intrarea in gimnasiu Maiesta-
tei Sea fu intempińatu de Directo-
rulu Ig. Veres cu unu cuventu oma-
gialu si apoi condusu in localitătile
scolastice, unde asistă la esamenulu
din diverse obiecte, esprimandu mul-
tiamirea prea inalta si observandu ca
localitătile suntu prea stremte.

La 2 1/2 ore visită Maiestatea Sea
localitătile gimnasiului luteranu. Ina-
inteza gimn. asteptă toti scolarii cu
standardele loru scolastice' pusi in ordine,
corpu profesoralu si unu publicu numerosu pe inaltulu óspe, care
venindu fu intempińatu de vivatele
fragurose ale generatiunii fragede. Su-
perintendentulu Dr. G. D. Teutsch in
fruntea corpului profesoralu primi pre
Maiestatea Sea cu cuvinte insuflete,
prin cari recomandă tener'a genera-
tiune atențiunei Majestătiei Sele. Apoi
visită Maiestatea Sea si aici odâile
scolastice in ambele etagie si esindu
din edificiulu gimnasiului intră condusu de superintendentulu in biseric'a
luterana din cetate.

De ací Maiestatea Sea plecă că-
tra Seminariulu nostru archidiecesanu,
unde fu intempińatu serbatoresce de
corpulu prof., mai multi barbati din
clerulu nostru in frunte cu Esclentia
Sea Metrop. Mironu Romanu si con-
dusu in localitătile seminariali.

Maiestatea Sea trecendu prin lo-
calitătile seminariali se informă cu
deameruntul despre starea institutu-
lui, despre profesori, elevi. Par. Vi-
cariu Pope'a i reaminti Majestătiei
Sele, ca acestu institutu e fundat de
fericitulu metropolit Andreiu baronu
Siagun'a prin gratia Majestătiei Sale,
căci Seminariulu primesce dela statu
o subveniune anuale insemnata. De
asemenea a mai impartasit Par. Vi-
cariu Majestătiei Sele, ca realităatile ce
le posede archidieces'a in cetate suntu
cumperate totu de fericitulu Siagun'a.
Unu viu interesu a retinut Maiestatea
Sea fatia de Tipografi'a nóstra infor-
mandu-se despre starea ei. In sal'a
cea mare a seminarului despre strada,
unde se afla cele două portrete ale
fericitului Andreiu, Maiestatea Sea s'a
impressionsatu vediendu-le si rechia-
mandu in memoria figur'a imposanta
a credinciosului Seu consiliariu de
odinióra observă ca barbatulu acesta
(Siagun'a) a fostu unu barbatu forte
insemnatu si ca a lucratu multu. Ma-
iestatea Sea a retinut o deosebita buna-
voiția cáttra români, nu numai cu oca-
sionea acésta ci si la primirea corpora-
tiunei nóstre bisericesci de Dumineca.

De ací plecă Maiestatea Sea pen-
tru a cercetă pensionatele ursuline-
loru, unde fu primitu cu omagiele cu-
venite si serbatoresce de episc. Fo-
garassi si ceilalti onoratori.
Eri, in 13 Sept. a asistat Maje-

statea Sea la manevrele intre Cristianu si Sabiu si sér'a a plecatu cu trenulu din medilocul nostru lasandu in ameile tuturor cetatiilor o suvenire săntă si durabila.

Iéra la prim'a congregatiune comitatense.

Sabiu 1/13 Septembre 1876.

Dominule Redactoru! Articululu din nr. 68 alu „Telegr. Rom.“ despre prim'a congregatiune comitatensa a Sabiului, anume unele pasagie din trënsulu, pare a suscita nisce dubietăti, ba ingrigiri fatia de situatiunea nostra presenta, si acésta me indemna a-mi descoperi parerile mele in obiectul acesta momentosu.

Se scrie acolo „sa ne ferésca Ddieu de castiguri că acestea, ce le-amu facut, cându amu devenit de sub stapanirea punctelor regulative sub ale legei municipali generali“ si „viitorul dorere! ne va arata, ca vomu dorí noi insine representatiunea aceea, ce s'a delaturat si prin cursulu nostru“, ér' de alta parte se scrie „sa ne bucurámu, ca amu scapatu de catenele privilegielor si statutelor de pâna acum si ca legea comunala concede multa influintia majoritătiei poporului“.

Eata cátte intrebări grave ne sbóra pe dinaintea ochilor, cându cetărâmu acelea pasagie: sa ne bucurámu de situatiunea nouă? sa plângemu dupa sistemulu vechiu? sa ne câim noii de ceea ce amu lucrat? ba si mai multu: óre atunci, cându noi toti deputatii comuneloru române din scaunulu Sabiului, in unanimitate pretindeam stergerea institutiunilor sasesci si introducerea legei comunali si municipali, sa nu fîmu sciutu nici unul, ca ce facem? sa nu fîmu cunoscutu nici unul sensulu si estensiunea legilor noué?

Vedi dar', ca este imperativa necessitate, de a ne chiarifică situatiunea.

Cunosci argumentele nôstre aduse in ultim'a adunare scaunala in contr'a reservatiunilor de drepturi istorice ale sasilor, unde amu disu in acestu sensu: ca de-si adi nu potemu aduce daruri legilor noué, nici decum nu ne potemu impacá cu privilegiile vechi, si in loculu loru si alu despotismului sasescu asupr'a comuneloru nôstre, preferâmu organisarea dupa legile noué, că unu mai micu reu.

Amu avutu destule motive pipabile pentru acésta. Câci pâna acum au domnit la noi de multi seculi starea privilegiata esemta a natiunei sasesci si din secolulu trecutu punctele regulative, si in frunte cu o corporatiune natiunala sasescu, aprópe legiuítore, a cărei compositia maiestrata nu lasá pre români sub nici o conditune a ajunge la o influintia; pe lângă acestea au domnit in scaunulu nostru propriu unu sistem privilegiatu, prin care cele mai multe si impopulat comune române erau eschise dela representare in municipiu (câci numai prin unu decretu specialu de pe la 1862 alu ministrului s'au adaugatu comunele scaunului Talmaciui si Săliste in modu provisoriu la scaunulu Sabiului in contr'a protestelor sasesci); au domnit statutul lui Wenneheim, că unu corolaru alu privilegielor sasesci, dupa cari cetatea Sabiului tramitea totu atât deputati in representantia, căci avea tota comunele scaunului laolalta; au domnit conformu punctelor regulative unu burocratismu sasescu (magistratu si inspectori) alesu numai de cătra cetatea Sabiului fără concursulu comunelor, care domnia totusi si preste comune — ér' preste cele romanesci cu o putere discretionara, de unde au urmatu perderi mari, daune si anarchii in comunele române, dintre cari cele mai multe si mai avute s'au despoiatu de averi in favorulu culturei sasesci.

Cine din noi nu cunoscé urmâurile acestui sistem privilegiatu? Cine nu

scie, ca cându poporulu fundului regiu — in majoritate româna — facea mari servitii si aducea grele sacrificiuri, cu avere, credint'a si sângele, pentru tronu si patria, acelea se prefecau prin burocratismu privilegiatu in gloria natiunei sasesci genetice, si lumea civilisata nu scia de români din fundulu regiu, decat ca esista aci nisce parias, inimici culturei si periculosi omenime?

Sa nu ne seduca fras'a aceea: ca români fundului regiu, prin cultur'a sasescu, aru fi devenit in stare mai favorabila decat iobagii din comitate, căci nu este adeverata, si bunastarea româniloru din fundulu regiu fatia de iobagi au devenit din continualelor lupte pentru esistintia, si eu sustienu aceea: ca acesti români, odiniora liberi si aperatori ai limitelor tieriei, si economi déca nu erau sasii, seu déca si numai nu erau ei ingraditi cu atari privilegiui, aru fi ajunsu adi la unu gradu de buna stare si de cultura admirabila.

Me marginescu inse la intrebarea: ca óre erau români scaunului nostru órecându in stare, pre óre-care base, a ajunge la o influintia sub sistemulu sasescu? Absolutu nu! pentru ca le stă in contra privilegiulu, in ramii căruia noi nu poteam intrá, si in contra căruia, dupa natur'a sea, nici numerositatea, nici intelligent'a, nici avere nu poteau isbuti.

Mai adauga lângă privilegiu inca si esclusivitatea cea stricta si consequenta a sasilor si nefrangibil'a statutaria loru, in a nu ne face concessiuni cătusi de putienu, apoi ajungea, că se nu ne mai facem in viitoru nici o ilusione.

Noi singuri suntemu martori vii, despră aceea, ca dela 1860 incóce, de cându participâmu in minoritate la adunarea scaunala, nu amu potutu in-duplucá pe fratii sasi la nici o concessiune in favorulu majoritătiei poporului.

Este o intemplare, numai intemplare, déca au devenit români in vre-o dôue scaune sasesci, la o majoritate. A insirá causele acesteia nu este aici locul.

Dar' ce amu fostu noi in totalu? Priviti la universitatea stersa, priviti la cei 22 deputati dietali sasi, si ve-ti aflá respunsulu!

Dar' inca in municipiulu nostru unde esistă privilegiulu cetătiei de paritate fatia cu scaunulu, óre nu eră aci preponderanti'a sasilor constanta si perpetua si tota avantagiale poporului nostru paralizate!

Noi amu pretinsu esimarea cetătiei, că municipiu separatu, sasii au protestat la acésta, pâna cându ei erau cei mai aprigi aparatori ai autonomiei tuturor altor cetăti.

Acésta este pe scurtu situatiunea, in care ne-amu aflatu pâna la legile noué comunale si municipale.

Dupa ce s'au emanatu acestea legi noué, cari suntemu dedati a ne ameliorá sórtea in marginea legilor, amu privit in acestea legi de o parte, spargerea privilegielor sasesci si de-laturarea sistemului amintit, si amu aflatu aci unu avantagiu.

Amu aflatu inse in acelea de alta parte si unu obstacol in sistemulu virilișmului si alu censului.

Premitu, ca nu me ocupu aici de referintiele intre poporu si poterea statului nice de o critica a principiului virilismului si a censului, precari le privescu aici că pe nisce conditii dejá puse in lege. Me ocupu de o paralela intre acestea conditii si cele privilegiate de pâna acum.

Amu vediutu inse ca acelu obstacol este dupa natura sea numai temporaneu, si de acea amu aflatu chiaru si in acestu obstacol pe viitoru o mai mica pedeca decat in privilegiu.

Căci pre cându privilegiulu eră eschisiv sasescu si nu ne concedea nici o influintia sub nici o conditie,

pre cându anume paritatea cetătiei (cu 18 mi locutori) fatia de scaunu (cu 60—80 mi) era curata privilegiu si nu se basă pre nici o cheia rationala si desvoltabila, virilismulu si censulu se baséza pre principiulu a verei, economiei si intelligentei; pre cându privilegiulu se exclude de către totu ce nu este privilegiatu, progresulu in economie si cascigarea de avere ni sta si noué liberu si calea cătra inavutire deschisa pre carea si romanii nostri voru puté ajunge in viitoru a fi virilisti si censualisti. Si suntemu convinsi, ca poporulu nostru nu va fi celu din urma, care dupa insusirile sele eminente, prin diligint'a sea indatinata, va inainta in economia rationala, va imbratisa industrie, comerciu, arta, studiu, cari suntu adi conditiuni, de a veni la o influintia in representatiunea comitatensa.

Astadi firesce si dupa legile noué suntemu in minoritate. Dar' pentru ce? pentru acestea legi nu ni au gasit preparati de virilisti si censualisti. De unde vine asta?

Eu cutesu a dice: ca déca nu jacea sistemulu sasescu cu prerogative si burocratismulu lui pe capulu nostru, baremu de pe la finea seculului trecutu incóce si déca romanii nostri marginasi nu erau siliti a-si dá poterea loru virila si censuala in lada a. n. 7-loru judetie, de siguru astadi nu amu avé causa, de a ne plângem pentru censulu legei noué. Standune dar' calea pe viitoru deschisa, do a ajunge la acelea conditiuni ale legei, noi amu preferatu acestea legi inaintea privilegiului; si in locu se stâmu ingroziti de nepregatirea nouă, se pasim cu tóte puterile a ne pregatit.

Iata aci amu indigitatu la aceea ce ne facea a crede, ca din legile noué putem trage inca unu folosu mare, căci este alu presentului si adeca sperâmu, ca tocmai principiile amintite ale aceloru legi, ce paru adi a ne spariá, eră se fia de o parte unu impulsu forte pipabilu pentru poporulu nostru, de a progressa in economia si cultura, iér' de alta parte aceleia voru redeseptat in elu convictiunea despre necessitatea in participarea lui la afacerile publico-politice — activitatea — si despre comunitatea intereselor in causele lui natiunale, pentru ca totu acestea i facu possibila, că elu prin insasi munc'a si lucrarea sea se devina la influintia.

Acésta posibilitate nu eră in tempulu privilegiului. Atunci lipsea si acea convictiune, căci gubernulu acelui sistemului au stinsu totu simtiulu de activitate si de interesu comunu in trebi publice in poporulu nostru, de unde au urmatu, ca multi din acei romani, cari altcum adi aru trece de virilisti si censualisti (alegatori) au desparutu, parte prin ei, scadiendusi contributi'a cu concursulu deregatorielor, parte prin aneltirile inspecto-ratelor.

Déca acestea simtiuri si interese erau destinate d. e. in economii nostrii oieri, pre cându averile si prisosurile loru erau in flóre, óre cu căti mai multi intelligenti, proprietari, meseriasi, comercianti amu fi avutu noi chiaru si in cetate?

In tempulu privilegiului mai putem audí: ca tota luptele nôstre cu puternicii suntu zadarnice; adi inse se ne fia devis'a nouă numai progresu, si apoi nu avem lipsa a plângem dupa trecutu nici a ne ingrodí de viitoru.

Acestea suntu pre scurtu motivele din cari amu preferatu legea comunala si municipală de cătu sistemulu sasescu.

De interesu aru fi, déca amu audi si alte opinii pote si mai bune.

Dr. I. Borci'a

gradu la „Wien. Tgb.“ conditiunile aru fi urmatorele:

I. Anularea tractatului din 1867, conformu căruia Turci'a renunciase la dreptulu de a tiené o garnisóna in cetătile serbesci. Sa se reactiveze tractatulu din 1856 si sa i se dee Portiei dreptulu de a tiené garnisóna in cetătile Semendri'a si Siabati.

II. Pórt'a dechiara pe Milau destituitu de pre tronu, se va conchiamá scupin'a si se va purcede la o nouă alegera de principe. Principele alesu in modulu acesta se va confirmá de Pórt'a, dupa ce 'si va documentá credint'a sea prin o caletorie omagiale la Constantinopole. Acésta condițiune remane valida pentru toti principii viitori ai Serbiei.

III. Pórt'a pretinde, că toti căti au participat la rescularea teritoriilor turcesci sa fia dati in judecata si pedepsiti dupa natur'a crimelor. (Acésta dispusetiune se va esteind si asupr'a oficerilor rusesti, prin urmare si asupr'a lui Cernaieff, care a intaritat pe bulgari sa se reșcole contra suveranului loru.)

IV. Se va impune poporului serbescu a prestă Portiei contributiune de resbelu. Dara sultanulu va areta gratia cătra poporulu serbescu sedusu, atât relativ la marimea contributiunii cătu si relativ la incassarea ei.

V. Serbi'a are sa recunoscă pre sultanulu de suveranulu seu si sa documenteze acésta prin acea, ca întrég'a representantia esterna se va pune in mâinile Portei.

VI. Sultanulu că suveranu va influntia asupr'a fortiei si organizatiunei armatei.

Totu acestu organu afla din Constantinopole ca punctatiunile aru fi urmatorele:

1. Destituirea principelui Milau si alegerea unui nou regentu. 2. Ocuparea cetătilor din Belgradu, Semendri'a, Siabati si Clodovo. Pórt'a releva, ca la anulu 1867 guvernulu imperialu a datu cetătile la principale Milau spre administrare, dura ea n'a datu Serbiei nici cându in posessiune durabila locurile fortificate, pre cari le posiedea inca in vertutea tractatului de Parisu. 3. Serbi'a are sa plateșca contributiune de resbelu preste unu milionu de lire de auru. 4. Institutiunea militielor trebuie sa se sisteneze. Serbi'a are sa urmeze strictu fermanul din 1830, care permite numai atâtate trupe principelui căte voru fi de lipsa pentru sustinerea ordinei si a sigurătătiei publice in tiéra.

Prelângă acésta mai este inca vointia sultanului, că sa se restabileze constitutiunea din 1838 octroata de Pórt'a principelui Milosiu Obrenoviciu, care a esistat de dreptu pâna in 1862.

De voru fi numai pre diumatate adeverate conditiunile de pace ce le pune Turci'a, atunci resbelulu intre Rusia si Turci'a va prorupe curendu. Pretensiunile Portei suntu atât de esorbitante incătu involva o provocatiune. Intrarea trupelor rusesti in Balcanu va fi signalulu unei complicatiuni europene, in care Turci'a pote ca va aflat aliati. Ajunge a constatà deocamdata ca situatiunea e complicata si de natura a inspira temeri si ingrigiri.

Miscarea in Anglia in favorulu crestinilor ia dimensiuni mari si va ingreuná positiunea cabinetului Disraeli, care e amicu pronunciatiu alu Turciei. De alta parte „W. N. Tgb.“ afirma pe bas'a unei sciri din Berlinu, ca puterile au convenit unui ultimatum pe care lu voru adresá Portiei amerintiandu-o cu executiune militara.

Scirea acésta, dupa unu comunicat alu „Gazettei natiunali“ din Berlinu, e de a se modifică intr'acolo, ca Russia a propus marilor puteri unu atare ultimatum, despre a cărui primire inca nu se scie nimic'a. Presupunerea, ca contele Andrassy face greu-

Revist'a politica.

Pórt'a otomana a pusu serbilor nisce conditiuni, cari suntu de natura a provocá cea mai desperata resistinta. Dupa unu comunicat din Bel-

tâti acestui proiectu de ultimatum se confirma nu numai prin limbajul foilor din Pest'a, ci si prin unu comunicat alu diuariului „Wiener Abendpost“ din „Jurnal de St. Petersburg“, unde se dice: Este sigur te meiu de ajunsu sa sperâmu ca in currendu se va pune capetu versârilor de sânge in orientu, dara asupr'a condițiilor de sistare a ostilitătilor si asupr'a modului de procedere numai ipoteze suntu cu putintia si nu se pote dice ca s'a statorit u dejá ce-va.

Maresialulu camp. Manteuffel a plecatu din Merseburg, unde a raportat imperatului asupr'a caletoriei sele la Warschau, cătra Varzin. Acésta visita in Varzin ne face sa credem, ca missiunea lui Manteuffel la tiarulu rusescu e de natura politica. De aici provine presumiunea ca intre St. Petersburg si Berlinu s'a statorit o contielegere pentru tóte casurile.

Situatiunea Greciei devine totu mai grava. Din Aten'a i se scrie la „Coresp. politica“ la 29 Augustu.

Din provinciele invecinate ale Turciei vinu pe tóta diu'a sciri totu mai sinistre. Pressiunari comise de deregatorii asupr'a crestinilor, atacuri resfatiate si infamii din partea poporati unei musulmane suntu la ordinea dilei. Asiá dicu rapórtile nóstre consulare, si comunicările calatorilor ce sosescu aici, cari ni spunu de telharii si macecuri infioratore. Atari scene suntu la ordinea dilei cu deosebire in tienutulu dela Almiron, unde in butulu tuturor pretestelor de aici si a asigurârilor ambigue a le Pórtei, s'a colonisatu mai intâiu 150 famili: cerchesiane, cari a crescutu succesive la 700. La o intrebare oficiale ni s'a respunsu, ca noii venetici suntu rudenii de ale colonistilor ce vinu in visita. Dara se pare ca afinitătile suntu totu asiá de estinse precum suntu de durabile visitele. Multi locutori se refugiaza din Tesali'a aici, findu ca acolo e generale convictiunea ca mai curendu séu mai tardiu va prorupe unu viscolu.

Puterile, dice „Fbt.“ au predatu Turciei unu proiectu de armistitiu pre care acésta l'a respinsu. Respingerea acestui proiectu e unu incidentu remarcabilu, nu inspira inse temeri si ingrigiri, pentruca unitatea puterilor, omogenitatea parerilor cu care se intempina crisia eschide ori-ce pericolu. Turci'a a respinsu proiectul, pentruca voiesce sa cunóasca conditiunile de pace; ea va trebuí sa-si tien cuventul si nu va puté resiste la dorintia Europei unite. Nu se pote ignorá, ca ide'a Turciei de a accepta unu armistitiu numai de odata cu fipsarea conditiilor de pace e in óre-care gradu ecuitabila, dara puterile nu voru puté sa admite că mesura pentru actiunea loru decât interese europene si nu turcesci. Nesuntia de a restabilí pacea se pote modifica pe unu momentu in forma, in fondu inse va trebuí sa se lucre cu energia dupla pentru realisarea scopului.

Nuntiulu papal la curtea din Vien'a Msg. Iacobini se afla acum că óspe la episcopulu din Königgrätz, Dr. Hais. In capela Chrast tienu Episcopulu in presentia nuntiului o predica, prin care respinge insinuatiunea ca pap'a Piulu IX aru fi „turcofilu.“ Acésta insinuatiune e scornita, dice Episcopulu Hais, de „malitiós'a pressa liberale,“ care voiesce sa desbine Sântulu Scaunu de lumea catolica. Venerabilu prelatu se pare ca nu cunóisce faptulu, ca pap'a a interdisu clerului din orientu ori-ce ajutorare séu promovare a miscărei insurectiunali. De asemenea trece densulu cu vederea impregiurarea ca togm'a o parte a „malitiósei jurnalistic liberales“ insotiesce pre Santi'a Sea că turcofila si pote ca in punctulu acest'ao si intrece.

La negociările de pace face „Monitoriu universalu“ care se inspira dela oficiulu afacerilor straine mai multe observatiuni ce le reproducemai la vale, pentruca ni arata disputiunea cabinetului francez „Monitoriu universalu“ dice:

Fără de a ne demite precipitan du-ne in particularităti trebuie sa dicem, ca e atât in interesulu Turciei cătu si alu Europei intregi, sa nu se impuna serbiloru conditiuni prea aspre séu sa lasa a li se impune... Asiá de exemplu nu pote fi vorba despre aceea, a dă un'a séu mai multe cetăti serbesci de garnisóna turciloru. In privint'a acésta trebuie sa se conserve strictu statut quo ante bellum si noi sperâmu, ca Turci'a nu se va opini a-lu atacá. Se dice, ca Pórt'a aru cautá aerea garantii pentru a evită repetirea unui atacu serbescu; dara si aici pretensiunile ei nu se voru puté admite fără esaminare. Ea se gandesc numai, sa faca pe serbi sa se caiésca pentru atacul loru neprecugetat. Dara Europ'a trebuie sa caute mai departe si mai susu. Serbii au intreprinsu unu resbelu temeraru, dara gravaminele crestinilor orientali contra guvernului turcescu nu suntu preste totu neintemeiate si unele dintre ele atingu cele mai insennate intrebări ale umanitatiei si civilisatiunei. Atentiunea publicului europen nu ne pote abate dela verâurile de sânge in Bulgari'a.

Agitatiunea in Anglia in favorulu crestinilor orientali ia din ce in ce dimensiuni mai mari. In Betsford, Brighthon, Bristol Batleq, Leeds si Rochdale s'a tienutu meetinguri de indignatione contra crudimeloru turcesci in Bulgari'a. Atitudinea guvernului fu condamnata pretutindenea.

La meetingulu din Rochdale s'a cetitu o scrisore a ministrului de mai inainte Ion Bright. Renumitulu oratoru popularu revine in scrisórea acésta la resbelulu din Crime'a. Déca Anglia lucrá acum in contielegere cu Rusia si cu celelalte puteri, atunci, si acésta se pote presupune aproape cu siguritate, resbelulu serbescu nu urmá si turci'i nu aru fi cutedat su comita crudimile din Bulgari'a, déca scutulu din partea englesilor nu li inspirá incredere. Mai departe I. Bright face guvernului mustării pentru ce n'a rechiamat pre ambasadorulu seu si n'a tramsu si representantului diplomaticu alu Turciei pasportele, si esprimă dorintia că sa se faca si in alte părți ale tieri atari meetinguri. Scrisórea se termina cu cuvintele, ca autorulu se simte usiurat in consciúntia sea scriindu acésta scrisore. Gladstone a respunsu la invitarea reunionei liberali Greenwich in modulu urmatoriu: „Intr'unu casu cum este acest'a, nu stramutu nici unu unicu postu pentru a dice, ca sum gata a cercetá fără amanare unu meeting in Greenwich relativu la cestiunea bulgara, dara eu cugetu ca aru trebuí sa fia unu meetingu generalu, nu numai cu partid'a nostra. Se recere, că miscarea cea mare ce cresce sa nu fia mai putien de cătu natiunale pentru a asigurá pre cătu se va puté realizarea scopurilor sele.“

Gladstone asupr'a crudimeloru bulgare si cestiunea orientale.

Inca de multu se respondise veste ca capulu partidei Wighloru din Anglia e decisu a-si marcă punctulu de vedere politicu in cestiunea orientale. Togm'a se anuncie, ca Gladstone a publicatu o brosura volanta: Crudimile bulgare si cestiunea orientale, asupr'a cărei a i se comunica „Gazetei de Coloni'a“ urmatóriile:

Punctele desfasurate de autorulu (acestei brosuri volante) suntu aceste: Cum s'a inactivat situatiunea actuala? Schitie asupr'a poporului si

guvernului turcescu. Politic'a ministeriului britanicu. Descoperirea crudimelor bulgare. Flot'a britanica in portulu Besica. Cursele ce trebuie evitate si tientele cătra cari trebuie sa nesuimu Gladstone releva, ca nu e inca tardiu dara forte urginte, a lueră pre lângă terminarea resbelului si pentru resolvirea a trei mari probleme ce nu se potu desparti de acel'a si adeca:

1. A se pune unu capetu guvernului abusivu si anarchicu, precum si pradârilor si uciderilor, cari dupa testimonie acreditate se pare ca se continua inca in Bulgari'a.

2. A preventi repetirea crudimelor ce s'a comisu de curendu cu aprobarua guvernului otomanu in modu eficace asiá ca pe viitoru sa se sustraga nu numai Bosni'a si Erzegovin'a, ci, si inca in prim'a linie, Bulgari'a de sub administratiunea turcesca, ale cărei urme funeste si săngerose voru remâné in provinci'a numita pre urma prin multi ani si multe generatiuni nesterse.

3. A restabilí prin aceste mesuri onoreala numelui briticu, care prin intemplările regretabile din anulu acest'a s'a periclitatu mai reu, de cătu, dupa cum 'si aduce aminte (Gladstone), in ori care altu tempu mai inainte.

Autorulu doresce sa véda sustinenduse inca integritatea teritoriului turcescu, firesce fără de a pretinde că acésta dorintia sa fia tractata că un'a ce intrece prin insemnata ori cari alte scopuri politice. Dara autorulu pretinde, cum s'a observat u dejá, sa se eschida totalu administratiunea turcesca din Erzegovin'a si Bosni'a si mai alesu din Bulgari'a.

Brosiur'a volanta ce cuprinde 64 pagini se occupa in cea mai mare parte cu intemplările din Bulgari'a si se folosesc de aceste, precum si de pararea respândita, cum crede Gladstone, cu intentiune, ca trimitera flotei in dardanele aru fi insemnata o spiginire a Turciei, pentru a face nisce atacuri forte aprige asupr'a guvernului. Acestea, dice autorulu, nu a intielesu de locu drepturile si datorintele sele cătra locutorii creștini din Turci'a. Elu cându trebuia sa lucre, siede cu mânila in siolduri si anume acolo unde puté sa previna infriosat' a administratiune abusiva ce provoca rescólele; din contra era activu acolo, unde trebuia sa fia precautu, dându adeca flotei tramisa din intentiune filantropica caracterulu unei manifestatiuni militarie intru ajutoriulu guvernului turcescu. Elu s'a interesatu mai putien de indatoririle ce a luat asupr'a sea mai inainte de cătu de a sporí creditint'a in cutedatóri'a sea politica orientale. Acestea aparentia a trecutu, Anglia sta inspaimantata inaintea unor crudimi cum nu le a mai pomenit lumea si despre cari guvernulu din vin'a sea propria s'a informatu prea tardiu si pre cari le-a retacutu preste cuviintia cu intentiune dinaintea parlamentului.

Cum stau lucrurile astadi, continua autorulu, trebuie sa ne scutim de perceptia falsa, ca Russi'a voiesce totu-déun'a reulu; ca in Turci'a se potu importa pareri intr'adeveru europene si ca rescularea e intr'adeveru atât de condemnabila cum se pare a fi numai din punctulu de vedere alu dreptului internatiunalu. Pre de o parte, crede Gladstone, guvernulu s'a ostenit u aduce in jocu fric'a naucésca de Rusia, pre de alta parte togm'a guvernulu a facutu totu ce a potutu pentru a promova planurile Rusiei, căci o promovare a acestor planuri este cându poporele slavice dela Dunare vedu acum in Anglia pe contrariulu, iér' in Russi'a pe amicul loru. Nu e inca tardiu a corege erorile comise. Pentru a face acésta, guvernulu englez, dupa consiliulu lui Gladstone, trebuie sa-si schimbe politic'a si atitudinea, sa se puna de acordu cu semtiemintele intregei omenimii civilisate, sa lucre in contie-

gere cu Russi'a, Austri'a si Germani'a, cari că ori care alt'a dintre celelalte puteri continentale nu se decidu in actiunile loru in momentulu de fatia prim idei de egoismu séu pofta de atacuri, cu unu cuventu trebuie sa se opuna tiraniei turcesci si sa ia pre cei sugrumati sub scutulu seu. Vrendu Anglia sa urmeze acésta politica si sa faca impreuna cu celelalte puteri pressiunea receruta asupr'a Portei, atunci acésta se va supune necesitătiei, cum a facutu si cu alte ocaziuni, autonomi'a provinciilor crestinesci s'aru restabilí in modu grabnicu si greutatea minoritatilor mohamedane pretinsa a fi atât de mare s'aru devinge curendu.

Pentru a marca modulu de expresiune se comunica cele mai infoate si elocuente pasagie dela capetulu brosirei, pre cari autorulu intusi le dechiară de Alfa si Omega intregului seu opu.

„Că vechiu servitoru alu Coronei si alu statului conjuru pe compatriotii mei, dela care aterna mai multu decât dela ori-care altu popor din Europa, sa pretinda si sa insiste, că guvernul nostru, care pâna acum a lucratu intr'un'a directiune, sa lucre acum in ceealalta si sa-si puna tóte puterile pentru a esoperá impreuna cu celelalte state europene sistarea puterii esecutive in Bulgari'a. Lasati pe turci sa inlature acum abusurile loru in unicul modu possibilu inlaturandu-se adeca ei pre sine insisi. Zapeci si mudirii, bimbasi si Iuzbasi, caimacamii si basii loru, toti laolalta sa se sterga, cum sperez eu, cu totu calibalicul loru din provincia, pre care o au pradatu si pangaritu. Acésta alungare totale, acésta eliberare bine-cuventata e unic'a isbenda ce putem aduce memoriei aceloru morti ce jac unii preste altii; castitătiei pangarite a femeilor, feciorelor si copiilor; civilisatiunei vatamate si maltrataate, legilor lui Ddieu, séu déca mai vreti, lui Alah; semtiului moralu alu omenimii intregi. Nu esista unu criminalistu in vre o temnităeuropéana, unu canibalu pre insulele marii sudice, care nu s'aru revoltá audiendu totu ce s'a facutu acolo, ce sa certetatu prea tardiu si ce astadi a ramas inca resbunat; totu ce au lasat in urm'a loru passiunile veeminti si impietrite, dela cari au emanat acese fapte, passiuni, cari potu sa resara intr'altu tempu de omoru din pamentul adaptat cu sânge si in aerul infectat cu cele mai infame crime ce se potu cugeta. Ca s'a pututu intemplá astfelui de lucruri si numai odata, e dejá o afunda pata pe acea parte a rasei nóstre ce le-a comis, dara a lasá o usia deschisa fia si numai pentru cea mai indepartata posibilitate de a se repeti acele crudimi, aru insemnă a intipari acésta pata tuturor. Mai bine — amu puté sa dicem cu dreptu sultanului — s'aru puté suferí ori-ce neplacere, ori-ce greutate, ori-ce pierdere impreunata cu Bulgari'a, decât „tu pe tronul teu luminat, tu batjocur'a si blaste-mulu poporului teu.“

Sa frundiarim cările istorice ale lumii intregi si nu vomu aflatá unu exemplu asiá infriosat' de abusu dia-volescu cu potestatatile date de Ddieu „pentru a pedepsí pre cei rei si a radicá pre cei buni.“ Nicicându nu a pechatuitu unu guvern astfelui, nici cându nu s'a aretat u unu guvern atât de incorigibilu, séu cea ce e totu atât, atât necapabilu spre indreptare. De se va permite puterei esecutive a Turciei sa-si reinnoiesca in acésta criza mare cu concessiunea si aprobarua Europei privilegiulu esistintie sele in Bulgari'a atunci nu aru esiste dela urdirea tuturor statelor unu protestu, aruncat u contr'a guvernelor abusive neșuferibile si nici o lovitura data tiraniei uriciose, care nu aru trebuí inferatu de crima. Dara nu amu cadiutu inca atât de afundu in

prapastia dejosirei si cu bucurie putem spera ca prin consiliele intelepte si energice ale puterilor reunite lumea inspaimantata in putiene septamani va scapa de intaritarea ce a ajuns la extremitate.

Intr'unu apendice scurtu Gladstone almonenza pre guvern sa nu increditintieze ajutorirea nefericitorilor bulgari numai la nevointia de binefacere a unei singure persoane (lordulu Strangford,) sa provoce pre tota comunele Angliei la contributia in bani si sa indrumaze pre toti agentii sei diplomatici din Turcia a distribui banii colectati in modu corespondientiu.

Orastia in 9 Sept. 1876 st. n.

De-si politic'a in tempulu prezinte silesce pre cei mai multi din noi a se ocupat de ea, totusi credu a nu fi de prisosu, deca voiu a aminti in colonele acestei foi ceva despre, sorteia poporului nostru din scaunul Orastiei.

Scaunul acesta, cuprinde unu teritoriu dintre cele mai placute ale Transilvaniei, romanimea e bine purisata, mai de totu ce e strainu, apoi si in privintia stărei materiale potu dice ca sta, destulu de bine, si cu tota acestea cu dorere trebue sa me esprimu ca in acestu scaunu romanesca nu-i nice o scola normala.

Celealte scoli confesiunale inca aru putut sa dea mai multe semne de vietia, ce pote aru si da deca salariele invenit. prelunga tota miseritatea loru naru fi obiecte de monopolu ale unoru preoti. Multiamita ven. consist. care au si luatu mesurile necesarie contra acestui mare reu. Rusine, de trei ori rusine, candu intr'unu astfel de tempu unde dela nime nu potem asteptat nice o sperantia de bine, si capii poporului in care bietulu poporu si pune tota increderea, si din causa santa a lui inca se faca Gescheft.

Mai in anii trecuti se ivi dlu Dr. Tincu cu unu planu bine potrivit pentru infinitarea unei scole normale in Orastia. De toti fu bine imbratisiatu acestu planu, ba se facuse si statutele si numai R. dnu protopopu mai avé a indatora preotima din scaunu spre padirea statutelor si animarea poporului, caruia era si cunoscutu acestu pasiu promitiendu multi ajutore in sume frumose de bani; cari pana astazi putut formau unu capitalu frumosu. Ce se facu mai incolo, ce nu, nu sciu, destulu, ca lucrul s'au ingropatu, alt-cum nu me miru multu ori ce apuca pe man'a preotilor din acestu scaunu fia mortu, fia viu nu sciu alt'a, de catu se ingrōpe.

Dar' nu asi, caus'a natiunei nostre voindu a o inainta trebue eschisori-ce scopu particularu, si a avea fiacare devis'a: inaintarea folosului natiunei nostre adeca: trebue sa domnesca intre noi toti armonia, buna intielegere si fratiatet caci numai aceste suntu mijlocele apte spre a combate pedecele nenumaravale contrarilor nostri. — Asi dloru preoti joscu cu comoditatea, joscu cu nepasarea bata-tore la ochi natiunei intregi, apucati-ve de lucru de ajutarea si cultivarea poporului nostru, caci sorteia lui e in manile d-vostre.

Déca scimu cu toti ca fara de scoli suntemu perduți, adoperati-ve, ca se formāmu cu totii unu trupu moralu, patrunsu de uniculu spiritu: de binele natiunei; se punemu toti umeru la umeru pentru infinitarea de scoli bune; ier' la noi prim'a ora de o scola normala — a carei proiectu de multe facutu — caci numai asi ne va putut succede a scote poporulu nostru din ignoranta trista in care au cadutu, numai asi, deca vomu lucrā din tota puterile toti ca unulu, vomu putut radicā edificiul celu maretii pentru scump'a nostra natiune, unde

apoi fiii acestia voru ave scutu si adaptostu chiaru si in tempii cei mai viforosi.

Eu dara, ca Romanu, nu potu se nu facu atenti pre mediocitorii acestei intreprinderi, la sentintia lumii cultivate, rogandui a nu lasa acestia causa ursitei, ci catu mai curendu a se apucă de lucru.

B.....

Varietati.

* * (Distinctiune.) Domnulu primariu alu cetătie nōstre Adolf Gibel s'a decorat de Maiestatea Sea cu ordulu Coronei de feru clas'a III. Eri la 11 ore a. m. se duse personalulu magistratului pentru a-lu felicitat la acestia prea înalta distinctiune.

* * Unu nou modu de a regulă datorie. In asta vera anunciasera foile, ca cinci italieni juni, cari inchiriasi la Nyo o barca, si au afiatu sfersitulu in valurile lacului de Geneva. Aflânduse barca resturnata, o palarie si o legatura de gătu cari fura recunoscute de proprietate a strainilor, inotându pe unde, presupunerea despre mortea acelora italieni era confirmata de nou. Dara in dilele acestei se informara, ca acesti pretinsi nenorociti se afu de presentu in Piemontu si ducu o vietia vesela. Respădurea faimii ca s'au inecatu in lacul de Geneve li-a fostu numai unu medilociu oportunu, pentru a cuita numerosele datorii ce le-au facutu in Nyon.

* * Focu. Vineri nōptea intre doue si trei ore furamu alarmati de focu. Ventulu ce batea despre diua si inca pre la 11 ore devenit vehementu era in tempulu alarmei orcanicu si asiá nu e mirare deca in urm'a alarmei se vedeu involuntarii luminânduse fericite. Dara tocmai atunci provedintia a tramisu o plōia torrentiale si ventulu a mai slabitu ceva din puterea sea. Focul nu scimu din ce cause s'a escatut in un'a din casarme din locu.

* * Focu. In septamā'a trecuta au arsu in Secadate forte multe case si cladiri economice cu granele si fenurile dintrense. Miseria in urm'a focului e forte mare din cauza ca nici unul din cei lovit de nenorocire n'au fostu asiguratu.

* * Vestitulu tâlhariu Daeanulu e mortu. In 18 Augustu 1876 a fostu omoritul intr'unu satu langa Târgului-jilului in România de unu negotiatoriu de porci, omu cunoscutu alu lui In aratarea oficioza facuta din partea gendarmeriei dela Vulcanu inainte cu 6 dile se dice:

Venindu Daeanulu la cas'a respectivului negotiatoriu, dupa ce a fostu tractatul cu mancare si beutura, a pretinsu si bani; negotiatorulu i-a predat chieia dela castenu si la indreptatul sa-si ia. Pre candu Daeanulu in positiunea acestia manipula la castenu, gazda casei, negotiatorulu, pune man'a pre o secure si in momentu i arunca Daeanului in capu lovitura de mōre si-lu culca pentru vecinicie. Ucigatorulu ingropandu apoi la sine in pivnitia pre Daeanulu, a caletorit in trebile sale la Pest'a si numai dupa reintorcerea sea dela Pest'a a facutu aratarea la oficiul din Târgului-jilului despre uciderea tâlhariului. Dela Târgului-jilului s'a esmisu o comisiune la fatia locului si asiá s'a constatat identitatea persoanei omoruite cu a lui Daeanu, care in Romania era si cunoscutu sub altu nume.

Burs'a de Vien'a.

Din 1/13 Septembre 1876.

Metalicele 5%	66 50
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 50
Imprumutulu de statu din 1860	112 —
Actiuni de banca	860 —
Actiuni de creditu	147 40
London	121 70
Obligationi de desdaunare Unguresci	75 25
" " Temisiorene	73 75

Redactoru corespondentiu Nicolau Cristea.

Ardelenesci	74 50
" " Creto-slavone	86 —
Argintu	104 75
Galbinu	5 83 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	9 72 1/2
Valut'a noua imperiale germana	59 70

Publicatiune.

Inaltulu ministeriu reg. ung. de comerciu si agricultura, prin emisulu seu d'n 10 Martiu 1876 Nr. 4857, a incuviintat comunei Sesiori comitatulu Sabiului, tienerea a doue terguri anuali, si anume in 30/18 Martie si 26/14 Octombrie in fia-care anu, cu acea adaugere ca in cele trei dile inainte de diu'a statorita se va tiené tergu de vite, ceea ce prin acestia se aduce la cunoscinta on. publicu ca primulu tergu se va tiené de presentu in 26/14 Octob. a. c.

Sesiori in 1 Sept. 1876.

Primaria comunei.

N. I. 540/1876.

Publicatiune.

In 24 Septembre a. c. st. n. se voru dā in arenda dela orele 10—12 din di in cancelari'a comunei Gurariului pre calea licitatiunei urmatorele regale ale numitei comune si anume:

1. Cracimaritulu in comuna cu pretiulu strigarei de	2500 fl.
2. Mora din susu cu	400 fl.
3. " joscu "	500 fl.
4. Pasiunea din muntele Cindrelu cu	600 fl.
5. Pasiunea din muntele Nicolescu cu	400 fl.
6. Pasiunea din muntele Gausiora mare cu	250 fl.
7. Pasiunea din muntele Foltea cu	300 fl.

pre tempulu dela 1 Ianuarie 1877 pana la 31 Decembrie 1879.

Doritorii de a luā in arenda aceste regale au de a depune unu vadu de 10% alu pretiului de strigare.

Arendatorele va avea a intregi valiupu depusu pana la cautiunea prescrisa.

Celealte conditiuni de licitatiune se potu vedea atat la acestu inspecotoratu catu si in cancelari'a comuale din Gurariului.

Sabiul in 1 Septembre 1876.

Inspectoratul cercuale.

Concursu.

Pentru ocuparea statuiene a doua de invetiatoriu la scola gr. or. din Poiana tractulu ppresbiteralu alu Mercuriei se escrie concursu cu terminulu 25 Sept. a. c. st. n.

Lef'a anuala e de 300 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă numita statuiune prelunga oficiul in scola au a tiené in tota dumineca si serbatorea stran'a in biserica.

Petitiunile instruite conformu dispusetiunilor stat. org. suntu a se aduce oficiului ppresbiteralu alu tractului Mercuriei in Mercurie.

Poiana in 25 Aug. 1876.

Comitetulu parochialu gr.

1—3 or. Poiana.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor vacante invetatoresi la scolele confessionale gr. or. din comunele joscu insenate, se escrie prin acestia concursu. Salariele suntu:

- 1.) Din fondulu scolasticu 140 fl.
- 2.) Dela parintii pruncilor obligati a frecuentá scola 60 fl.
- 3.) Cuartiru liberu, si
- 4.) Lemne suficiente.

Concurrentii se fia provediti cu certificate de cualificatiune, se scie tipiculu bisericei, si se fia priceputi in canticile bisericescii.

Concurrentii au a-si asterne cursele loru la subsrisulu pana in 19 Septembre an. cur., candu va fi si alegera.

In contielegere cu comitetulu parochial, Alb'a-Iuli'a 10 Augustu 1876.

Pentru comun'a Hermanu se cere sa cunoscă concurentele limb'a germana, cantările bisericescii, si de se pote si music'a vocala, si sa aiba celu putienu 4 clase gimnasiali si cleric'a. Brasovu in 29 Aug. 1876.

Ioanu Petricu, protopresb. gr. or.

Concursu.

La statiunea invetiatoresa a scoli confessionale române gr. ort. din Buciumu-Cerbu in protopresbiteralu Zlathnei inferiore (Abrudului) se escrie concursu cu terminu pana la 26 Septembre st. v. a. c. in care di va fi si alegera.

Cei cari dorescu a competită la acestu postu voru avea a-si instrui cursele loru conformu statutului organicu, si pana la terminulu de susu a le substerne onorab. inspept. tractuale in Abrudu cu a cărui continlegere s'a facutu si acestu concursu.

Salariul este:

- a.) Din fondulu scolasticu „Andreiianu" 200 fl. v. a.
- b.) Dela fiesce carele elevu indatoratu de a frecuentá scola cete 50 cr.
- c.) Partea jumetate din venitulu cantorescu si in fine

d.) Cuartiru naturale in edificiul scolaru cu un'a odaie si lemnele necesarie de incalditu.

Cei mai multu cualificati pe asta cariera si canticetii se voru preferi.

Din siedintia comitetului parochial române gr. ort. Buciumu-Cerbu la 8 Augustu 1876.

I. Todescu
par. că si presid. alu comitetului.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scola gr. or. din Toplița româna, ce e impreunat cu unu salariu de 300 fl. v. a. in bani din cass'a alodiala comunala, cuartiru liberu, lemne si servitoriu, se escrie prin acestia concursu.

Doritorii de a ocupă acestu postu invetatorescu au de a-si indreptă la subsris'a Eforia scolara pana in 23 Septembre st. v. suplicele loru proveide cu urmatorele documente:

1. Ca au absolvit celu putienu 4 clase gimnasiale.
2. Testimoniu despre purtarea morala exemplaria.
3. Ca pre langa limb'a româna suntu versati si in limb'a magiara perfectu, si au cunoscinta si a limbei germane.
4. Cei ce pre langa conditiunile susu numite voru avea esamene de maturitate seu absolutoriu de teologia se voru preferi.

Din siedintia senatului scolaru. Toplița in 23 Augustu 1876.

Georgiu Popescu,
presed.
Ioanu Maieru.

Ad Nr. 66/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scola poporale gr. or. din Cetea.

Emolumentele suntu:

- 1.) Din fondulu scolasticu 140 fl.
- 2.) Dela parintii pruncilor obligati a frecuentá scola 60 fl.
- 3.) Cuartiru liberu, si
- 4.) Lemne suficiente.